

Nr 131.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter; given Stockholms slott den 14 mars 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Sam. Clason.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Departementschefen, statsrådet Clason yttrar härefter:

Vid anmälan den 2 januari 1924 av de frågor, som tillhöra regleringen för budgetåret 1924—1925 av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, hemställde jag under punkten 227, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda läroanstalter för budgetåret 1924—1925 under åttonde huvudtiteln beräkna ett extra förslagsanslag av 20,200,000 kronor. Denna min hemställan blev av Kungl. Maj:t bifallen. Sedan ärendet nu blivit ytterligare berett, anhåller jag att ånyo få föredraga detsamma.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition till 1923 års riksdag (nr 209)

*Dyrtids-
tillägg åt
lärare vid
vissa stats-
understödda
undervis-
ningsan-
stalter.*

angående dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter har sagda riksdag i skrivelse den 28 maj 1923 (nr 219) anmält, att riksdagen

1) godkänt förslag till kungörelser med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt vissa grupper av lärare;

2) medgivit, att åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid tre i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 februari 1923 omnämnda statsunderstödda läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete finge för tiden från och med den 1 juli 1923 tills vidare till dess annorlunda förordnades utgå dyrtidstillägg i huvudsaklig enlighet med de allmänna grunder, som av samma riksdag beslutats beträffande dyrtidstillägg åt övningslärare vid privatläroverk, dock att för lärarinna vid omnämnda fackskola dyrtidstillägg finge utgå allenast å hälften av den för varje fall bestämda minimiavlöningen;

3) bemyndigat Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder kunde befinnas erforderliga;

4) till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt ovannämnda lärargrupper anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 21,300,000 kronor.

Ovannämnda förslag till kungörelser äro såsom Bil. I—III fogade vid riksdagens skrivelse i ämnet, och torde jag här få inskränka mig till att hänvisa till desamma.

I överensstämmelse med riksdagens nu nämnda beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 22 juni 1923 kungörelse (nr 307) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier, kungörelse (nr 305) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk och kungörelse (nr 306) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor, därvid i nämnda kungörelser jämväl meddelades föreskrifter rörande beräkning, rekvisition och utbetalning av ifrågavarande dyrtidstillägg.

Genom beslut den 22 juni 1923 fastställde Kungl. Maj:t bestämmelser angående dyrtidstillägg åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid de tre ovannämnda läroanstalterna för utbildande av lärarinnor i handarbete ävensom föreskrifter i fråga om dyrtidstilläggets beräkning, rekvisition, utbetalning m. m.

*Inkomna
framställ-
ningar.*

Nu har skolöverstyrelsen i skrivelser den 31 augusti 1923 hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes även för 1924 års riksdag framlägga förslag om dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor, landstingens småskoleseminarier, vid folkhögskolor och vid privatläroverk ävensom åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid de tre förutnämnda läroan-

stalterna för utbildande av lärarinnor i handarbete, varjämte skolöverstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnat en av styrelsen för berörda fackskola gjord framställning i ämnet vad sagda fackskola vidkommer.

Dyrtidstillägg åt nyssnämnda grupper av lärare vid statsunderstödda undervisningsanstalter synes mig böra utgå även för budgetåret 1924—1925.

Beträffande de allmänna grunder, enligt vilka dyrtidstillägget bör utgå, erinrar jag, att sagda dyrtidstillägg för närvarande utgår efter huvudsakligen samma grunder, som äro gällande för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

I proposition nr 5 till innevarande års riksdag med förslag till kungörelse angående vissa ändringar i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. m. har emellertid Kungl. Maj:t förelagt riksdagen vissa ändrade grunder för dyrtidstillägg åt dessa befattningshavare. Dessa nya grunder innebära huvudsakligen, att dyrtidstillägget under i övrigt oförändrade villkor skall utgå efter ett för hela budgetåret 1924—1925 på förhand fixerat procenttal av för månad uppbyren avlöning, utgörande 33 för befattningshavare vid icke nyreglerade verk och 16 för befattningshavare vid nyreglerade verk. På sätt i förenämnda proposition nr 5 framhållits innebära dessa fasta procenttal, som vid levnadskostnadsindex 175 skulle erhållas enligt gällande grunder, en nedsättning av 4, respektive 3 enheter. Enahanda sänkning bör givetvis vidtagas jämväl med avseende å dyrtidstilläggen för de lärargrupper, varom nu är fråga. I likhet med vad hittills varit fallet torde dessa i dyrtidstilläggshänseende närmast böra jämsställas med statens befattningshavare vid icke nyreglerade verk. De allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt ifrågavarande lärare föreslås således att bliva i huvudsak desamma, som beträffande statens befattningshavare vid icke nyreglerade verk äro föreslagna i ovannämnda proposition nr 5.

Kostnadsberäkningarna enligt de nya grunderna hava verkställts inom finansdepartementet med ledning av från skolöverstyrelsen infordrade uppgifter rörande dels antalet lärare vid ifrågavarande läroanstalter, manliga och kvinnliga, dels ock beloppet av de avlöningsmedel, å vilka statens dyrtidstillägg enligt nu gällande bestämmelser utgår. Enligt dessa beräkningar skulle kostnaderna för ifrågavarande dyrtidstillägg uppgå till 20,200,000 kronor, varvid man utgått från ett sammanlagt tilläggsunderlag för samtliga ifrågavarande lärargrupper av omkring 57,189,900 kronor.

Med anledning av de föreslagna ändrade grunderna för dyrtidstilläggets utgående erfordras vissa ändringar i förenämnda kungörelser den 22 juni 1923.

Departementschefen, statsrådet Clason föredrager härefter upprättade förslag till

I. kungörelse angående ändrad lydelse av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 (nr 307) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk-

Departementschefen.

och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier (Bil. I);

II. kungörelse angående ändrad lydelse av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 (nr 305) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk (Bil. II); samt

III. kungörelse angående ändrad lydelse av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 (nr 306) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkskolor (Bil. III);

samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna berörda, under I—III här ovan angivna förslag till kungörelser angående ändrad lydelse av nu gällande kungörelser med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt vissa grupper av lärare;

dels medgiva, att för tiden från och med den 1 juli 1924 tills vidare till dess annorlunda förordnas dyrtidstillägg må utgå åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid förenämnda tre statsunderstödda läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete i huvudsaklig enlighet med de allmänna grunder, som nu föreslagits beträffande dyrtidstillägg åt övningslärare vid privatläroverk, dock att för lärarinna vid omförmälda fackskola dyrtidstillägg må utgå allenast å hälften av den för varje fall bestämda minimiavlöningen;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder må befinnas erforderliga;

dels ock till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt ovannämnda lärargrupper anvisa för budgetåret 1924—1925 ett *extra* förslagsanslag av 20,200,000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla ävensom förordna, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hemming Gadd.

Bilaga I.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

angående ändrad lydelse av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 (nr 307) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier.

Härigenom förordnas, att stadgandet i mom. 1 av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier skall upphöra att gälla samt att samma § skall i nedan intagen del hava följande ändrade lydelse:

§ 3.

Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägget med 33 procent av det beräknade tilläggsunderlaget; dock att
dels beträffande — — — icke dyrtidstillägg.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1924.

Bilaga II.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

angående ändrad lydelse av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 (nr 305) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk.

Härigenom förordnas, att stadgandet i mom. 1 av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk skall upphöra att gälla samt att samma § skall i nedan intagen del hava följande ändrade lydelse:

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 95 häft. (Nr 130—131.)

§ 3.

Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägget med 33 procent av det för utbetalningsmånad beräknade tilläggsunderlaget; dock att *dels* beträffande — — — krontal bortfaller.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1924.

Bilaga III.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

angående ändrad lydelse av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 (nr 306) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor.

Härigenom förordnas, att stadgandet i mom. 1 av § 3 i kungörelsen den 22 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor skall upphöra att gälla samt att samma § skall i nedan intagen del hava följande ändrade lydelse:

§ 3.

Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägget med 33 procent å det för utbetalningsmånad beräknade tilläggsunderlaget; dock att *dels* beträffande — — — krontal bortfaller.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1924.
